

Utbildningsinspektion i Svågadalens skola, grundskola årskurs 1–6

Inledning

Skolverket har granskat verksamheten i Hudiksvalls och besökt Svågadalens skola den 14 maj 2008. I slutet av denna rapport framgår vilka som varit ansvariga för utbildningsinspektionen.

Inspektionen riktas mot tre huvudområden: **Kunskaper, Normer och värden** samt **Ledning och kvalitetsarbete**. Bedömningarna av kvaliteten och av hur väl verksamheten uppfyller statens krav görs utifrån skollagen, läroplanen och övriga författningar för det offentliga skolväsendet. Information om inspektionen finns i separata material och på Skolverkets webbplats (www.skolverket.se/Inspektion).

Huvudmannen har ansvar för att de brister som inspektörerna lyfter fram i helhetsbedömningen åtgärdas. Åtgärderna ska redovisas till Skolverket vilket framgår av Skolverkets beslut. Skolverket följer också upp effekterna av inspektionen vid nästkommande inspektion. Denna skriftliga rapport kompletteras med muntlig återrapportering av de ansvariga inspektörerna.

Underlag

Underlaget för inspektörernas bedömning är dels dokument från kommunen och Svågadalens skola, dels den information som samlats in under besöket. Även annan information om kommunen och skolorna från Skolverkets nationella uppföljningssystem, eller som finns publicerad på annat sätt, har använts.

I Svågadalens skola intervjuades elever, rektorn, lärare och föräldrar. Inspektörerna besökte även lektioner samtliga klasser. Även andra iakttagelser i skolmiljön och studier av dokument som finns i skolan utgör underlag för bedömningen. Rektorn har tagit del av och givits möjlighet att lämna synpunkter på sakuppgifter i rapporten.

Beskrivning av skolan

Svågadalens skola	Antal elever
Förskoleklass	0
Grundskola	30

Källa: Uppgifter från Svågadalens skola i samband med inspektionen år 2008.

Svågadalen utgör en egen kommundel inom Hudiksvalls kommun. Kommundelen drivs av en egen nämnd, Svågadalensnämnden. Svågadalens skola ingår i denna nämnds ansvarsområde. Det finns även en platschef med ett övergripande ansvar för skolans verksamhet.

I Svågadalens skola finns förskoleklass och grundskolans årskurser 1–6. Läsåret 2007-2008 finns inte några barn inskrivna i förskoleklassen. Verksamheten leds av rektorn som även ansvarar för verksamheterna i Friggesunds och Norrbos skolor. Rektorn tillträdde sin tjänst i Svågadalens skola i februari 2008.

I anslutning till skolan finns fritidshem vilket inte ingår i rektorns ansvarsområde. Kommunens ansvarstagande gällande skolbarnsomsorgen behandlas i egen verksamhetsrapport.

Helhetsbedömning

I Svågadalens skola görs inte på skolnivå någon övergripande uppföljning och utvärdering av elevernas kunskapsresultat för årskurs 5 i samtliga ämnen. Den uppföljning som finns gäller resultaten för de nationella ämnesproven i årskurs 5. Resultaten för år 2007 är goda i matematik och svenska men behöver förbättras i engelska. Elevantalet i årskurs 5 är lågt vilket gör att förändringar över tid gällande resultaten kan vara svåra att värdera. På lärarnivå sker företrädesvis uppföljning av elevernas kunskapsutveckling i svenska, matematik och engelska. Det innebär att det saknas en samlad bild av kunskapsresultaten i samtliga ämnen i förhållande till kursplanernas mål i årskurs 5. Någon värdering av skolans kunskapsresultat som helhet kan därmed inte göras

Det finns enligt inspektörernas bedömning en osäkerhet hos skolans lärare angående läroplanens mål att sträva mot och vilken funktion dessa är tänkta att ha som underlag för planeringen av undervisningen. Några övergripande diskussioner initierade av rektorn angående dessa mål förekommer inte, vilket bör ske.

Eleverna ges genom stormöten möjligheter till inflytande över verksamheten i stort och de upplever att de får gehör för önskemål och synpunkter. Däremot behöver skolan utveckla arbetet med att ge eleverna möjlighet till inflytande över innehåll, arbetssätt och arbetsmetoder i sin utbildning. Eleverna har i liten omfattning kännedom om de nationella målen.

Eleverna i Svågadalens skola upplever att de är trygga och trivs, vilket bland annat kan härledas till ett gott värdegrundsarbete på skolan. I inspektionen framkommer att undervisningen anpassas till elevernas olika behov och förutsättningar. På skolan identifieras elever i behov av särskilt stöd och sådant stöd ges också till elever som är i behov av det. Elever i behov av studiehandledning ges dock inte sådan.

I Svågadalens skola arbetar merparten av personalen i undervisningen utan att ha utbildning för denna. Detta bör skolan i det fortsatta rekryteringsarbetet verka för att förbättra.

Skolans systematiska kvalitetsarbete bör förbättras när det gäller t.ex. utveckling av arbetet med elevinflytandet samt uppföljningen och utvärderingen på skolövergripande nivå av elevernas kunskapsutveckling. Rektorns pedagogiska ledning bör förbättras så att utbildningen utvecklas mot de nationella målen, avseende exempelvis resultatuppföljning och kvalitetsarbetet.

Brister som måste åtgärdas

Inspektörerna bedömer att nedan angivna brister snarast måste åtgärdas.

- Skolan gör inte någon systematisk uppföljning och utvärdering av elevernas kunskapsresultat i förhållande till de nationella målen i samtliga ämnen i årskurs 5 (2 kap. 6 § grundskoleförordningen samt avsnitt 1 och 2.8 i läroplanen för det obligatoriska skolväsendet, förskoleklassen och fritidshemmet, Lpo 94).
- Elevernas kunskapsutveckling följs inte upp och utvärderas i samtliga ämnen (avsnitt 2.7 läroplanen för det obligatoriska skolväsendet, förskoleklassen och fritidshemmet).
- Studiehandledning på modersmålet ges inte till de elever som har behov av det (5 kap. 2 § grundskoleförordningen).
- Svenska som andraspråk anordnas inte i enlighet med förordningens krav (2 kap. 15-16 § grundskoleförordningen).
- Kvalitetsredovisningen uppfyller inte förordningens krav (3, 3 a och 4 §§ förordningen om kvalitetsredovisning inom skolväsendet m.m.).

Områden som är i behov av förbättringsinsatser

Det finns enligt inspektörernas bedömning behov av förbättringsinsatser inom följande områden:

- Skolans samverkan med andra skolor avseende bedömning av elevernas kunskaper bör förbättras.
- De individuella utvecklingsplanerna bör förbättras.
- Skolan bör försäkra sig om att all undervisning utgår från läroplanens och kursplanernas mål att sträva mot.
- Elevernas möjligheter att utöva inflytande över sin utbildning och sitt eget lärande bör förbättras.
- Åtgärdsprogrammen bör förbättras.
- Det pedagogiska ledarskapet bör förbättras.
- Skolans systematiska kvalitetsarbete bör förbättras.

Bedömningar

Nedan redovisas inspektionens bedömningar utifrån en fyrgradig kvalitetsskala enligt följande:

- *Mycket god* kvalitet innebär att styrdokumentens mål och krav *väl* uppfylls.
- *God* kvalitet innebär att styrdokumentens mål och krav i *huvudsak* uppfylls.
- *Mindre god* kvalitet innebär att styrdokumentens mål och krav endast *delvis* uppfylls.

4 (15)

- *Ej godtagbar* kvalitet innebar en *ansevärd avvikelse* från styrdokumentens mål och krav.

1 KUNSKAPER

Inom detta granskningsområde behandlas skolans kunskapsresultat och arbetet för att varje elev ska nå de nationella målen för lärandet uttryckta i läroplan och kursplaner. Vidare granskas vilka förutsättningar skolan ger för att eleverna ska nå målen.

1.1 Kunskapsresultat

Inom detta bedömningsområde har granskats:

- om eleverna tillägnar sig kunskaper i enlighet med läroplanens och kursplanernas mål.

Tabell. Nationella ämnesprov för årskurs 5. Tabellen anger andelen elever i procent som enligt skolans bedömning uppnått målen i ämnesproven i Svågadalens skola. Dessutom anges andel elever som bedömts uppnått målen totalt i kommunen.

	Svågadalens skola		Hudiksvalls kommun	
Ämne	År 2006	År 2007	År 2006	År 2007
Svenska (andel i procent)	100	100	84	70
Engelska (andel i procent)	80	67	80	75
Matematik (andel i procent)	100	100	80	64

Källa: Uppgifter från Svågadalens skola och Hudiksvalls kommun

Kommentar:

De nationella ämnesproven i grundskolans årskurs 5 används bland annat för att lärare ska ges stöd i arbetet med att bedöma om eleverna uppnått kursplanernas mål i svenska, matematik och engelska. I tabell 1 ovan redovisas resultaten för de nationella ämnesproven under perioden 2006-2007. Redovisningen av de resultat som uppnått i engelska i Svågadalens skola är lågt och visar på en försämring av resultaten mellan de två senaste åren. Skolan har inte på en övergripande nivå analyserat orsakerna till de försämrade resultaten. Under läsåret 2006-2007 fanns få elever i årskurs 5, vilket kan göra det svårt att dra slutsatser när det gäller skillnader i resultat mellan olika år.

Svågadalens skola kan inte redovisa några resultat i övriga ämnen vilket innebär att det inte går att bedöma i vilken mån eleverna når kursplanernas mål i årskurs 5 i samtliga ämnen. Det finns inte någon uppföljning och utvärdering av skolans resultat på en övergripande nivå. Se vidare avsnittet Rektors ansvar.

1.2 Uppföljning och kommunikation av kunskapsresultat

Inom detta bedömningsområde har granskats:

- om lärarna fortlöpande följer upp resultaten så att undervisningsmål och metoder ständigt kan prövas och utvecklas i förhållande till styrdokumentens krav,
- om kunskapsresultaten följs upp i alla ämnen,
- om kunskapsresultaten följs upp regelbundet under hela skoltiden,
- om utvecklingssamtal genomförs om hur elevens kunskapsutveckling och sociala utveckling bäst kan stödjas,
- om en framåtsyftande individuell utvecklingsplan upprättas i samband med utvecklingssamtalen.

Bedömning av området Uppföljning och kommunikation av kunskapsresultaten:

Ej godtagbar kvalitet	Mindre god kvalitet	God kvalitet	Mycket god kvalitet
	X		

Motivering:

I Svågadalens skola följer lärarna i årskurs 1–6 upp och utvärderar elevernas kunskapsutveckling företrädesvis i svenska, matematik och engelska och utifrån detta görs förändringar och anpassningar i undervisningen. Någon uppföljning av resultaten i samtliga ämnen görs inte för elever i årskurs 5. Utvecklingssamtal hålls varje termin då även en individuell utvecklingsplan upprättas, dock behöver innehållet i denna förbättras. Inom nedanstående områden bedömer inspektörerna att styrdokumentens mål och krav inte uppfylls varför området Uppföljning och kommunikation av kunskapsresultaten sammantaget bedöms hålla mindre god kvalitet.

Uppföljning av alla ämnen

Enligt läroplanen ska lärarna utifrån kursplanernas krav allsidigt utvärdera varje elevs kunskapsutveckling i samtliga ämnen. I Svågadalens skola följer lärarna företrädesvis upp elevernas kunskapsutveckling gällande matematik, svenska och engelska. Lärarna gör dock inte någon systematiskt uppföljning och utvärdering av kunskapsresultaten i samtliga ämnen för den enskilde individen eller på en övergripande nivå. Inspektörerna bedömer därför att det inte sker någon uppföljning och utvärdering av elevernas kunskapsutveckling i förhållande till de nationella kursplanernas mål i årskurs 5 i samtliga ämnen. Detta måste åtgärdas. Ett sådant arbete bör ta sin utgångspunkt i samtliga kursplaner.

Individuell utvecklingsplan

Enligt grundskoleförordningen ställs det krav på upprättande av en individuell utvecklingsplan (IUP) för varje elev vid utvecklingssamtalet. Vid utvecklingssamtalet ska läraren i en framåtsyftande individuell utvecklingsplan skriftligt sammanfatta vilka insatser som behövs för att eleven ska nå målen och i övrigt utvecklas så långt som möjligt inom ramen för läroplanen och kursplanerna. I Svågadalens skola upp-

rättas utvecklingsplaner av varierande kvalitet. I de exempel som inspektörerna tagit del av saknas kort- och långsiktiga mål som är relaterade till läroplan och kursplaner. Inspektörerna vill påpeka vikten av att det i de individuella utvecklingsplanerna ska framgå vilka insatser skolan planerar för eleven. De mål som anges i de planer inspektörerna tagit del av berör ofta elevens beteende och föräldrars ansvar snarare än kunskapsutveckling, till exempel ”tänka efter mer” och ”se till att saker kommer till skolan”. Inspektörerna bedömer att innehållet i de individuella utvecklingsplanerna bör utvecklas så att de blir tydliga redskap i elevernas lärande. Se vidare i Skolverkets ”Allmänna råd för den individuella utvecklingsplanen”.

I Svågadalens skola används beteckningen ”utvecklingssamtal för skolan” i dokumenten istället för individuell utvecklingsplan (IUP). Inspektörerna vill påpeka vikten av att korrekt benämning används och även för att undvika att missförstånd uppstår vid till exempel skolbyte då dokumenten följer eleven.

1.3 Bedömning av kunskapsresultat

Inom detta bedömningsområde har granskats:

- om lärarna gör en allsidig bedömning av elevernas kunskaper,
- om lärarna använder resultaten från de nationella ämnesproven för att bedöma elevers kunskapsutveckling och som stöd för betygssättning,
- om lärarna vid bedömning utgår från de nationella målen i kursplanerna och från betygskriterierna,
- om betygskatalog förs enligt bestämmelserna.

Bedömning av området Bedömning av kunskapsresultat:

Ej godtagbar kvalitet	Mindre god kvalitet	God kvalitet	Mycket god kvalitet
		X	

Motivering:

Inspektörerna bedömer att området Bedömning av kunskapsresultat är av god kvalitet. Detta är en sammanvägd bedömning som främst grundar sig på att i Svågadalens skola är nationella mål utgångspunkter för bedömning. Resultaten på nationella ämnesprov i årskurs 5 används också som stöd i lärarnas arbete med bedömning av elevernas kunskaper. I inspektionen framkommer dock att det inte förekommer något samarbete med andra skolor gällande bedömningar. Inspektörerna bedömer därför att nedanstående område bör förbättras.

Utgångspunkt vid bedömning

Enligt läroplanen ska läraren allsidigt utvärdera varje elevs kunskapsutveckling utifrån kursplanernas krav. Det är viktigt att det förs diskussioner om de lokala tolkningarna av kursplanerna mellan olika lärare i årskurser och skolor för att skapa likvärdiga förutsättningar för undervisningen och bedömningen av eleverna. Av samtal med skolledning och lärare framgår att bedömningsdiskussioner inte förs

med andra skolor i kommunen. Skolan vidtar heller inga andra åtgärder för att jämföra och kvalitetssäkra sina bedömningar. Med anledning av att möjligheterna inom Svågadalens skola att jämföra och kvalitetssäkra bedömningar är mycket begränsade så bedömer inspektörerna att skolan i högre grad bör samverka med andra skolor kring dessa frågor.

1.4 Genomförande av utbildningen

Inom detta bedömningsområde har granskats:

- om läroplanens och kursplanernas mål att sträva mot anger inriktningen för skolans utbildning,
- om organisation och arbetssätt ger utrymme för olika kunskapsformer,
- om eleverna ges möjlighet till inflytande och ansvarstagande över det egna lärandet,
- om eleverna ges kunskap om demokratins principer och utvecklar sin förmåga att arbeta i demokratiska former,
- om undervisningen är allsidig och saklig,
- om de som arbetar i skolan samverkar för att göra skolan till en god miljö för utveckling och lärande,
- om skolan samverkar med arbetslivet och närsamhället,
- om arbetet i förskoleklassen stimulerar varje barns utveckling och lärande och ligger till grund till fortsatt skolgång.

Bedömning av området Genomförande av utbildningen:

Ej godtagbar kvalitet	Mindre god kvalitet	God kvalitet	Mycket god kvalitet
	X		

Motivering:

I Svågadalens skola är lärarna medvetna om vikten av att variera sin undervisning och att organisera den på olika sätt, genom exempelvis olika elevgrupperingar och läromedel. Elevernas möjligheter till inflytande över undervisningen bör dock förbättras. Vid gemensamma stormöten på skolan ges eleverna möjligheter till inflytande över verksamheten i stort. Inom nedanstående områden bedömer emellertid inspektörerna att styrdokumentens mål och krav inte uppfylls, varför området Genomförande av utbildningen som helhet bedöms hålla mindre god kvalitet.

Utbildningens inriktning

I Läroplanen och kursplanerna finns ett antal mål att sträva mot som ska ange inriktningen för skolan verksamhet. I läroplanen anges bl.a. att skolan ska sträva mot att varje elev utvecklar nyfikenhet och lust att lära. Vidare att varje elev lär sig lyss-

na, diskutera, argumentera och använda sina kunskaper som redskap för att formulera och pröva antaganden och lösa problem, samt att reflektera över erfarenheter och kritiskt granska och värdera påståenden och förhållanden. De lektionsbesök och samtal som inspektörerna genomfört visar att eleverna ges möjlighet till ovanstående även om graden av detta är lärarberoende. I intervjuer och samtal framkommer dock att det finns en osäkerhet kring hur man som lärare ska förhålla sig till strävansmålen som utgångspunkt för planering och genomförande av undervisningen, vilket kan ha sin förklaring i att dessa mål inte diskuteras på en skolövergripande nivå. Skolan bör enligt inspektörerna försäkra sig om att all undervisning bedrivs i enlighet med läroplanens och kursplanernas mål att sträva mot.

Inflytande och ansvarstagande för egna lärandet

I läroplanen uttrycks att eleverna ska få reellt inflytande på arbetssätt, arbetsformer och undervisningens innehåll. En förutsättning för att eleverna ska ha möjlighet till inflytande över undervisningen är att de har kännedom om målen för utbildningen, vilket de i liten omfattning har på Svågadalens skola. Inspektörerna noterar dock vid inspektionsbesöket skillnader mellan skolans lärare vad gäller elevernas möjligheter att delta i planeringen av undervisningen. I bland diskuteras val av arbetssätt och undervisningens innehåll med eleverna och de ges möjligheter att bidra med synpunkter och förslag. I intervjuer och samtal med elever och lärare framkommer dock att det är lärarna som till stor del bestämmer undervisningens innehåll och utformning. Inspektörerna bedömer att skolan bör förbättra elevernas möjligheter att utöva inflytande över sin utbildning och sitt eget lärande så att detta inte blir beroende av enskilda lärare.

1.5 Anpassning av verksamheten till elevernas behov

Inom detta bedömningsområde har granskats:

- om undervisningen anpassas till varje elevs behov, förutsättningar, erfarenheter och tänkande,
- om särskilt stöd ges till barn och elever som har svårigheter i skolarbetet,
- om det vid behov av särskilda stödåtgärder alltid utarbetas åtgärdsprogram som uppfyller författningarnas krav.

Bedömning av området Anpassning av verksamheten till elevernas behov:

Ej godtagbar kvalitet	Mindre god kvalitet	God kvalitet	Mycket god kvalitet
		X	

Motivering:

Inspektörerna bedömer att området Anpassning av verksamheten till elevernas behov är av god kvalitet. Detta är en sammanvägd bedömning som främst grundar sig på att i Svågadalens skola vidtas åtgärder för elever som bedöms vara i behov av särskilt stöd, och för de elever som riskerar att inte nå målen utarbetas åtgärdsprogram. Innehållet i dessa bör dock förbättras. I inspektionen framkommer att det

finns elever som har behov av studiehundledning utan att detta har tillgodosetts. Enligt lärare, elever och föräldrar görs anpassningar till elevers olika förutsättningar, erfarenheter och tänkande. Inom nedanstående områden bedömer inspektörerna att styrdokumentens mål och krav inte uppfylls.

Särskilt stöd

Enligt grundskoleförordningen ska en elev få studiehundledning på sitt modersmål, om eleven behöver det. I Svågadalens skola finns elever som enligt rektorn bedöms ha behov av studiehundledning, men som trots detta inte får det särskilda stöd de har rätt till. Inspektörerna bedömer att detta måste åtgärdas.

Åtgärdsprogram

Enligt grundskoleförordningen ska rektorn se till att en utredning inleds om det framkommer uppgifter om att en elev kan ha behov av särskilda stödåtgärder. Om utredningen visar att eleven är i behov av detta ska rektorn se till att ett åtgärdsprogram utarbetas. Av åtgärdsprogrammet ska framgå vilka elevens behov är, hur behoven ska tillgodoses samt hur åtgärderna ska följas upp och utvärderas. De åtgärdsprogram som inspektörerna tagit del av i Svågadalens skola är till övervägande del av god kvalitet. Dock saknas en beskrivning av hur de planerade åtgärderna ska följas upp och utvärderas. Inspektörerna bedömer därför att skolans åtgärdsprogram bör förbättras med avseende på innehåll. Se vidare i Skolverkets "Allmänna råd för arbetet med åtgärdsprogram"

2 NORMER OCH VÄRDEN

Inom detta granskningsområde behandlas skolans arbete för att påverka och stimulera eleverna att omfatta vårt samhälles gemensamma värderingar och låta dessa komma till uttryck i vardaglig handling.

2.1 Normer och värden i studiemiljö och samvaro

Inom detta bedömningsområde har granskats:

- om skolan utgör en trygg miljö,
- om skolan har en studiemiljö som är inriktad på lärande och ger stöd åt att utveckla kunskaper,
- om skolan/lärarna bedriver ett aktivt värdegrundsarbete,
- om skolan har ordningsregler som är utarbetade i samverkan med personal, elever och företrädare för elevernas vårdnadshavare,
- om skolan har upprättat en likabehandlingsplan i enlighet med författningarna och dess mål och åtgärder är synliga i det dagliga arbetet.

Bedömning av området Normer och värden i studiemiljö och samvaro:

Ej godtagbar kvalitet	Mindre god kvalitet	God kvalitet	Mycket god kvalitet
		X	

Motivering:

Inspektörerna bedömer att området normer i studiemiljö och samvaro är av god kvalitet. Detta är en sammanvägd bedömning som främst grundar sig på att Svågadalens skola enligt de elever, lärare och föräldrar som inspektörerna talat med uppfattas som trygg och att arbetsro råder. Detta noteras även av inspektörerna vid inspektionstillfället. På skolan pågår regelbundet ett värdegrundsarbete i klasserna. Vid eventuella konflikter vidtar skolan åtgärder för att förhindra dessa. Vid behov hålls även så kallade stormöten där alla elever deltar och värdegrundsfrågor kan diskuteras. Skolans ordningsregler är utarbetade tillsammans med elever och föräldrar. Inom nedanstående områden bedömer dock inspektörerna att styrdokumentens mål och krav inte uppfylls.

Likabehandling

Enligt lagen om förbud mot diskriminering och annan kränkande behandling av barn och elever ska det finnas en likabehandlingsplan för varje verksamhet. Enligt en särskild förordning omfattar skyldigheten också att denna plan ska arbetas fram, följas upp och ses över under medverkan av elever. Svågadalens skolas likabehandlingsplan, som inspektörerna tagit del av, innehåller beskrivning av skolans förebyggande arbete mot mobbning och kränkande behandling och en åtgärdsplan vid kränkande handling. Denna uppvisar dock brister i förhållande till lagens krav på en likabehandlingsplan. Bland annat saknas en specifik redovisning av verksamhetens behov utifrån en aktuell kartläggning som utgångspunkt för vilka åtgärder som ska genomföras under det kommande året. Vidare saknas en beskrivning av hur åtgärder ska följas upp och utvärderas. Eleverna har medverkat i framtagandet av planen. Se vidare i Skolverkets Allmänna råd för arbetet med att främja likabehandling (SKOLFS 2006:7). Svågadalensnämnden har inte på ett tydligt sätt överlämnat ansvaret att upprätta likabehandlingsplanen till rektorn varför en samlad bedömning av kommundelens upprättade likabehandlingsplan återfinns i kommunrapporten.

3 LEDNING OCH KVALITETSARBETE

Inom detta granskningsområde behandlas tillgång till utbildning samt verksamhetens ledning och personal och hur skolan följer de nationella bestämmelserna som omfattar dessa grupper. Inspektionen granskar dessutom rektors och personalens ansvarstagande för skolans målinriktning och myndighetsutövning samt hur skolans kvalitetsarbete fungerar för att säkra och förbättra kvaliteten i utbildningen.

3.1 Tillgång till likvärdig utbildning

Inom detta bedömningsområde har granskats:

- om skolan tar emot elever enligt bestämmelserna,

- om varje elev erbjuds det garanterade antalet undervisningstimmar,
- om skolan erbjuder eleverna valmöjligheter i enlighet med författningarna,
- om skolan erbjuder eleverna studie- och yrkesorientering,
- om eleverna har tillgång till nödvändig utrustning och ändamålsenliga lokaler,
- om utbildningen är avgiftsfri för alla elever med undantag av enstaka inslag som kan föranleda obetydlig kostnad,
- om verksamheten i förskoleklassen omfattar minst 15 timmar i veckan eller 525 timmar om året.

Bedömning av området Tillgång till likvärdig utbildning:

Ej godtagbar kvalitet	Mindre god kvalitet	God kvalitet	Mycket god kvalitet
	X		

Motivering:

I Svågadalens skola uppfyller följande delar författningarnas krav: mottagande av elever enligt bestämmelserna, lokalernas och utrustningens ändamålsenlighet och att utbildningen är avgiftsfri. Dock ges inte alla elever den garanterade undervisningstid de har rätt till och elevens val anordnas inte enligt grundskoleförordningen på skolan. Inom nedanstående områden bedömer inspektörerna att styrdokumentens mål och krav inte uppfylls varför området Tillgång till likvärdig utbildning som helhet bedöms hålla mindre god kvalitet.

Garanterad undervisningstid

Enligt grundskoleförordningen ska svenska som andraspråk vid behov anordnas för de elever som har ett annat språk än svenska som modersmål. Rektorn ska fatta beslut om denna undervisning om ett sådant behov föreligger. Inspektörerna vill i sammanhanget framhålla att svenska som andraspråk är ett eget ämne med egen kursplan och ska anordnas i stället för undervisning i svenska för de elever som behöver det. Inspektionen visar att Svågadalens skola inte ger undervisning i svenska som andraspråk som ett eget ämne utan endast som stöd i ämnet svenska. Inspektörerna bedömer att detta inte är i enlighet med förordningens krav och måste åtgärdas.

Valmöjligheter

Enligt grundskoleförordningen ska eleverna erbjudas ett allsidigt urval av ämnen som elevens val. Undervisningen ska syfta till att fördjupa och bredda elevernas kunskaper i ett eller flera ämnen. Det är styrelsen för utbildningen som ansvarar för att eleverna erbjuds ett allsidigt urval av ämnen. I Svågadalens skola innebär elevens val att en grupp elever i klassen under en timme per vecka ansvarar för innehållet i lektionen, vilket inte är att betrakta som ämnet elevens val. Svågadalens nämnden har inte delegerat ansvaret att erbjuda eleverna ett allsidigt urval av ämnen som elevens val till rektorn varför bedömning återfinns i kommunrapporten.

3.2 Personalens utbildning och kompetensutveckling

Inom detta bedömningsområde har granskats:

- om skolans pedagogiska personal har utbildning för den undervisning de i huvudsak bedriver,
- om skolans pedagogiska personal har nödvändiga insikter i de föreskrifter som styr utbildningen,
- om skolans pedagogiska personal får den kompetensutveckling som de behöver för att kunna utföra sina arbetsuppgifter på ett professionellt sätt,
- om rektor genom utbildning och erfarenhet har förvärvat pedagogisk insikt.

Bedömning av området Personalens utbildning och kompetensutveckling:

Ej godtagbar kvalitet	Mindre god kvalitet	God kvalitet	Mycket god kvalitet
	X		

Motivering:

I Svågadalens skola har i dagsläget endast en lärare utbildning för den undervisning som bedrivs. Lärarna ges möjlighet till kompetensutveckling utifrån skolans behov. Rektorn har genom utbildning och erfarenhet förvärvat pedagogisk insikt. Inom nedanstående områden bedömer inspektörerna att styrdokumentens mål och krav inte uppfylls varför området Personalens utbildning och kompetensutveckling som helhet bedöms hålla mindre god kvalitet.

Personalens utbildning

Kommuner är enligt skollagen skyldiga att för undervisningen använda lärare som har en utbildning avsedd för den undervisning de i huvudsak skall bedriva. Undantag får göras endast om personer med sådan utbildning inte finns att tillgå eller det finns något annat särskilt skäl med hänsyn till eleverna. I Svågadalen finns i dagsläget endast en lärare med pedagogisk högskoleutbildning för den undervisning som bedrivs. Ytterligare en utbildad lärare finns på skolan men är för tillfället tjänstledig. En obehörig lärarvikarie har under resten av läsåret tillsatts på denna tjänst. I inspektionen framkommer att inom flera ämnen har undervisningen under flera år bedrivits av lärare utan pedagogisk högskoleutbildning. Det är viktigt att ansträngningar görs för att så långt möjligt säkerställa att undervisningen bedrivs av lärare med utbildning för de ämnen och årskurser de undervisar i. Svågadalsnämnden har inte delegerat till rektorn att anställa personal för längre tid än sex månader varför bedömning angående personalens utbildning återfinns i kommunrapporten.

3.3 Rektors ansvar

Inom detta bedömningsområde har granskats:

- om rektor håller sig förtrogen med det dagliga arbetet,

- om rektor som pedagogisk ledare tar det övergripande ansvaret för att verksamheten inriktas på att nå de nationella målen,
- om rektorn tar ansvar för att skolans resultat följs upp och utvärderas i förhållande till de nationella målen,
- om rektorn fattar beslut enligt bestämmelserna.
- om lagen om registerkontroll av personal inom förskoleverksamhet, skola och skolbarnsomsorg följs.

Bedömning av området Rektors ansvar:

Ej godtagbar kvalitet	Mindre god kvalitet	God kvalitet	Mycket god kvalitet
	X		

Motivering:

Inspektionen visar att rektorn i Svågadalens skola är förtrogen med den verksamhet hon leder. Skolans arbete med normer och värden håller god kvalitet och undervisningen anpassas efter elevers olika behov och erfarenheter. På skolan finns rutiner för hur registerkontrollen ska genomföras. Rektorn gör dock inte på skolnivå någon systematisk uppföljning och utvärdering av kunskapsresultaten och på skolan finns områden som behöver förbättras varför området Rektors ansvar som helhet bedöms hålla mindre god kvalitet.

Nedanstående områden bedöms inte fullt uppfylla styrdokumentens mål och krav.

Rektor som pedagogisk ledare

Enligt skollagen vilar det på rektorn att särskilt verka för att utbildningen utvecklas. Som pedagogisk ledare i skolan har rektorn, enligt läroplanen, det övergripande ansvaret för att verksamheten som helhet inriktas på att nå de nationella målen. Mot bakgrund av att exempelvis kvalitetsarbetet behöver förbättras, uppföljning och utvärdering av skolans resultat på övergripande nivå saknas, att elevernas möjligheter till inflytande bör öka samt att strävansmålen syfte och funktion inte diskuteras bör rektorn ta ett tydligare ansvar för det pedagogiska ledarskapet på skolan så att alla elever på ett bättre sätt ges likvärdiga förutsättningar. Inspektörerna bedömer därför att det pedagogiska ledarskapet bör förbättras.

Rektorns ansvar för uppföljning och utvärdering av skolans resultat

Enligt läroplanen har rektorn ansvar för skolans resultat och för att dessa följs upp och utvärderas i relation till bland annat de nationella målen. Det är således nödvändigt att en samlad bild finns av elevernas resultat på skolnivå. Kursplanernas mål att uppnå anger den kunskapsnivå som alla elever minst ska uppnå efter det femte skolåret i samtliga ämnen. I Svågadalens skola finns ingen samlad bild av huruvida eleverna i årskurs 5 når dessa mål eller inte. Utöver resultaten från de nationella ämnesproven i årskurs 5, kan skolan inte redogöra för hur stor andel av eleverna som uppnår de nationella målen i årskurs 5 i kursplanernas samtliga ämnen. Inspektörerna bedömer att skolan inte gör någon systematisk uppföljning och utvärdering

av elevernas kunskapsresultat i förhållande till läroplanens och kursplanernas mål i årskurserna 5 i samtliga ämnen, vilket måste åtgärdas.

3.4 Kvalitetsarbete

Inom detta bedömningsområde har granskats:

- om skolan bedriver ett systematiskt kvalitetsarbete, det vill säga planerar, följer upp och utvärderar sin verksamhet samt tar tillvara resultaten och omsätter dessa i åtgärder, för att förbättra måluppfyllelsen,
- om kvalitetsarbetet dokumenteras i en kvalitetsredovisning som innehåller en bedömning av i vilken mån de nationella målen för utbildningen nåts och en redogörelse för vilka åtgärder skolan avser att vidta för att öka måluppfyllelsen.

Bedömning av området Kvalitetsarbete:

Ej godtagbar kvalitet	Mindre god kvalitet	God kvalitet	Mycket god kvalitet
	X		

Motivering:

Inspektörerna bedömer att området Kvalitetsarbete sammantaget är av mindre god kvalitet. Bedömningen grundar sig att det i Svågadalens skola inte bedrivs något systematiskt kvalitetsarbete på en övergripande nivå och att det finns brister i kvalitetsredovisningen. Kvalitetsredovisningen har inte heller tagits fram under medverkan av elever och föräldrar. Inom nedanstående områden bedömer inspektörerna att styrdokumentens mål och krav inte uppfylls.

Systematiskt kvalitetsarbete

Kommunen har enligt författningarna ansvar för att skolans verksamhet utvecklas så att den svarar mot nationella mål och riktlinjer. Den dagliga pedagogiska ledningen av skolan och lärarnas professionella ansvar är förutsättningar för att skolan utvecklas kvalitativt. Detta kräver att undervisningsmålen ständigt prövas, resultaten följs upp och utvärderas och att nya metoder prövas och utvecklas. I Svågadalens skola saknas enligt rektorn och lärarna ett systematiskt kvalitetsarbete där arbete och resultat regelbundet följs upp och utvärderas på en övergripande nivå samt att åtgärder utifrån detta planeras så att de nationella målen för utbildningen nås. Inspektörerna bedömer därför att skolan bör förbättra sitt systematiska kvalitetsarbete.

Kvalitetsredovisning

Enligt förordningen om kvalitetsredovisning inom skolväsendet ska varje kommunalt driven skola, förskola och fritidshem årligen upprätta en skriftlig kvalitetsredovisning som ett led i den kontinuerliga uppföljningen, utvärderingen och utvecklingen av verksamheten. Kvalitetsredovisningen ska innehålla en bedömning av i vilken mån de nationella målen har förverkligats och en redogörelse för vilka åtgärder skolan avser att vidta för ökad måluppfyllelse. Arbetet med kvalitetsredovisningen syftar också till att ge information om hur väl verksamheten lyckas med

sitt uppdrag. I förordningen ställs krav på elevers och personals medverkan i arbetet med kvalitetsredovisningen. Även elevernas vårdnadshavare ska ges möjlighet att delta. Det ställs också krav på att uppföljning och utvärdering av skolans likabehandlingsplan ska redovisas i kvalitetsredovisningen. Svågadalens skola har en kvalitetsredovisning som innehåller ett antal redovisningar av skolans måluppfyllelse gällande tre prioriterade mål samt förslag till förbättringsåtgärder utifrån dessa. Redovisningen innehåller inte några kunskapsresultat för årskurs 5 utöver resultaten på nationella ämnesprov. Resultaten från ämnesproven analyseras inte med hänvisning till att det är så få elever i årskurs 5 på skolan. Följaktligen redovisas inte heller någon uppföljning, utvärdering och planering av åtgärder på skolnivå utifrån kunskapsresultaten i några ämnen. Likaså saknas en redovisning av resultatet med skolans arbete kring normer och värden liksom en uppföljning och utvärdering av likabehandlingsplanen. I kvalitetsredovisningen redogörs för resultaten av en enkät där elever i årskurs 5 deltagit. Detta bedöms inte motsvara förordningens krav på elevers medverkan i arbetet med kvalitetsredovisningen. Föräldrarna har inte givits möjlighet att delta. Inspektörerna bedömer därför att kvalitetsredovisningen inte uppfyller förordningens krav, vilket måste åtgärdas.

2008-09-25 Stockholm

Ann-Sofi Pihlgren

Marie Morin